

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา มีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

การศึกษาค้นคว้า

ศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูล จากหลักสูตร คู่มือครู แผนการสอน เครื่องมือ
วัดผลการเรียนรู้ เอกสาร วารสาร บทความ และงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหา
การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การเลือกตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ครูผู้สอนวิชาอาชีพชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดนครราชสีมา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เลือกเรียนวิชาอาชีพในโรงเรียนโครงการ
ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา
ผู้บริหารหรือผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา และผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดนครราชสีมา ตัวอย่างประชากรได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi State
Random Sampling) ตามลำดับขั้นดังนี้

1. เลือกอำเภอหรือกิ่งอำเภอที่ศึกษา

จังหวัดนครราชสีมา แบ่งพื้นที่ตามสภาพภูมิศาสตร์ ออกเป็น 6 เขต และแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 22 อำเภอ 2 กิ่งอำเภอ คือ

เขต 1 ประกอบด้วย อำเภอเมืองนครราชสีมา อำเภอโนนไทย อำเภอสูงเนิน อำเภอขามทะเลสอ

เขต 2 ประกอบด้วย อำเภอปากช่อง อำเภอสีคิ้ว อำเภอคำนูนทด อำเภอปักธงชัย

เขต 3 ประกอบด้วย อำเภอครบุรี อำเภอโชคชัย อำเภอเสิงสาง อำเภอหนองบุญนาคน

เขต 4 ประกอบด้วย อำเภอชุมพวง อำเภอพิมาย อำเภอห้วยแถลง อำเภอจักราช

เขต 5 ประกอบด้วย อำเภอดง อำเภอประทาย อำเภอโนนสูง กิ่งอำเภอโนนแดง

เขต 6 ประกอบด้วย อำเภอขามสะแกแสง อำเภอบัวใหญ่ กิ่งอำเภอบ้านเหลื่อม

อำเภอแก้งสนามนาง

จากทั้ง 6 เขตนี้ ได้สุ่มตัวอย่างอำเภอโดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Sample Random Sampling) เขตละ 2 อำเภอจะได้อำเภอที่ศึกษา จำนวน 12 อำเภอ ดังนี้

เขต 1 อำเภอเมืองนครราชสีมา อำเภอสูงเนิน

เขต 2 อำเภอสีคิ้ว อำเภอคำนูนทด

เขต 3 อำเภอเสิงสาง อำเภอหนองบุญนาคน

เขต 4 อำเภอพิมาย อำเภอห้วยแถลง

เขต 5 อำเภอประทาย อำเภอดง

เขต 6 กิ่งอำเภอบ้านเหลื่อม อำเภอแก้งสนามนาง

2. รวบรวมรายชื่อโรงเรียนทั้งหมดในแต่ละอำเภอ รวม 12 อำเภอได้โรงเรียน

ที่ศึกษา จำนวน 29 โรงเรียน

3. ตัวอย่างประชากรที่เป็นครูผู้สอนวิชาอาชีพชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ใช้วิธีการ

สุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา ในโรงเรียนที่ได้จากข้อ 2 มาโรงเรียนละ 2 คน จะได้ครูผู้สอนวิชาอาชีพ

ที่เป็นตัวอย่างประชากร จำนวน 58 คน

ตัวอย่างประชากรที่เป็นนักเรียน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา ซึ่งนักเรียนต้องเลือกเรียนวิชาอาชีพ ในโรงเรียนที่ได้จากข้อ 2 มาโรงละ 10 คน จะได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เลือกเรียนวิชาอาชีพที่เป็นตัวอย่างประชากร จำนวน 290 คน

ตารางที่ 2 จำนวนตัวอย่างประชากรที่เป็นครูผู้สอนวิชาอาชีพ และนักเรียน ใน 12 อำเภอ จังหวัดนครราชสีมา

อำเภอ	จำนวน			รวม
	โรงเรียน	ครูผู้สอนวิชาอาชีพ	นักเรียน	
อำเภอเมืองนครราชสีมา	2	4	20	24
อำเภอสูงเนิน	2	4	20	24
อำเภอสีคิ้ว	6	12	60	72
อำเภอด่านขุนทด	4	8	40	48
อำเภอเสิงสาง	2	4	20	24
อำเภอหนองบุญนาคน	1	2	10	12
อำเภอพิมาย	3	6	30	36
อำเภอห้วยแถลง	3	6	30	36
อำเภอประทาย	2	4	20	24
อำเภอคง	2	4	20	24
อำเภอบ้านเหลื่อม	1	2	10	12
อำเภอแก้งสนามนาง	1	2	10	12
รวม	29	58	290	348

4. ตัวอย่างประชากรที่เป็นผู้บริหารหรือผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ใช้ในการสัมภาษณ์ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง มาร้อยละ 25 ของโรงเรียนที่ใช้ในการสุ่มตัวอย่างประชากร ได้จำนวนโรงเรียน 8 โรงเรียน ได้ผู้บริหารหรือผู้ช่วยฝ่ายวิชาการในการสัมภาษณ์ จำนวน 8 คน

ตัวอย่างประชากรที่เป็นผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ใช้ในการสัมภาษณ์ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง มาร้อยละ 25 ของโรงเรียนที่ใช้ในการสุ่มตัวอย่างประชากร ได้จำนวนโรงเรียน 8 โรงเรียน จะได้ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ใช้ในการสัมภาษณ์ จำนวน 80 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการสร้างเครื่องมือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถาม จำนวน 2 ฉบับ แบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 ฉบับ ดังรายละเอียดดังนี้

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับครูผู้สอนวิชาอาชีพ ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วยคำถาม 3 ข้อ คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามประเภทเลือกตอบ (Check list) มุ่งสำรวจสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามประเภทเลือกตอบ (check list) มุ่งสำรวจข้อมูลสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ในด้าน รายวิชาอาชีพ การจัดแผนการเรียนวิชาอาชีพ กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามประเภทเลือกตอบ (Check list)

มุ่งสำรวจสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ในด้าน รายวิชาอาชีพ
การจัดแผนการเรียนวิชาอาชีพ กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ สื่อการเรียนการสอน
การวัดและประเมินผล

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียน
โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
นครราชสีมา ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ข้อ คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามประเภทเลือกตอบ (Check list)

มุ่งสำรวจสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามประเภทเลือกตอบ (Check list)

มุ่งสำรวจข้อมูลสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ในด้าน รายวิชาอาชีพ
การจัดแผนการเรียนวิชาอาชีพ กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ สื่อการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามประเภทเลือกตอบ (Check list)

มุ่งสำรวจสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ในด้าน รายวิชาอาชีพ
การจัดแผนการเรียนวิชาอาชีพ สื่อการเรียนการสอน

ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารหรือผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนโครงการ-
ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา
ประกอบด้วยคำถาม 2 ข้อ คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามมุ่งสำรวจสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นคำถามมุ่งสำรวจสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ
ในด้านรายวิชาอาชีพ การจัดแผนการเรียนอาชีพ สื่อการเรียนการสอน ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ฉบับที่ 4 แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนโครงการ-
ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

ประกอบด้วยคำถาม 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามมุ่งสำรวจสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นคำถามมุ่งสำรวจสภาพความต้องการในการจัด

การเรียนการสอนวิชาอาชีพ

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับหลักการต่าง ๆ ของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สภาพปัญหาในการเรียนวิชาอาชีพ โดยศึกษาจาก บทความ วารสาร นิตยสาร เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หลักสูตร วิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อนำความคิด เห็นที่ได้รับมาเป็นแนวทางการสร้าง เครื่องมือในการวิจัย

2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ จากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง เครื่องมือ

2.3 รวบรวมข้อมูลที่ได้นำมาสร้างแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ให้สอดคล้อง กับขอบเขตของเรื่องที่ต้องการศึกษาโดยการนำแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 ท่าน (รายชื่อปรากฏในภาคผนวก) ตรวจสอบความเที่ยงตรง เิงเนื้อหา การใช้ภาษา และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ศึกษา ตลอดจนนำความคิด เห็น และ ข้อ เสนอแนะ เติม เติม แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงเป็น เครื่องมือฉบับชั่วคราว

2.4 นำเครื่องมือฉบับชั่วคราวไปทดลองใช้กับครูผู้สอนวิชาอาชีพ จำนวน 10 คน และนักเรียนจำนวน 20 คน ที่ไม่ใช่วัยอย่างประชากร แล้วนำมาแก้ไขข้อบกพร่อง เป็น เครื่องมือฉบับสมบูรณ์

การ เก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ขอความกรุณาจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยัง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา เพื่อขออนุญาตและขอ-
ความร่วมมือในการ เก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้ เดินทางไปส่งแบบสอบถาม ที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
และสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยได้ เดินทางไปรับแบบสอบถามกลับด้วยตนเอง เป็นบางส่วน สำหรับส่วน
ที่เหลือส่งกลับทางไปรษณีย์ จำนวนของ เครื่องมือที่ส่งและได้รับคืนมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของ เครื่องมือที่ส่งและได้รับคืน

ประเภทของ เครื่องมือ	เครื่องมือที่ได้รับคืน		ร้อยละ
	จำนวนที่ส่ง	จำนวน	
แบบสอบถามสำหรับครู	58	50	86.20
แบบสอบถามสำหรับ- นักเรียน	290	250	86.20
แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร/ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	8	8	100.00
แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง	80	80	100.00
รวม	436	388	88.99

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามครูผู้สอนวิชาอาชีพ แบบสอบถามนักเรียน แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารหรือผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน มาวิเคราะห์ และเสนอข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถามครูผู้สอนวิชาอาชีพ

1.1 ข้อมูลตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ นำข้อมูลที่ได้มารวบรวม แจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

1.2 ข้อมูลตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ นำข้อมูลที่ได้มารวบรวมแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

1.3 ข้อมูลตอนที่ 3 เกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ นำข้อมูลที่ได้มารวบรวมแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2. ข้อมูลจากแบบสอบถามนักเรียน

2.1 ข้อมูลตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ นำข้อมูลที่ได้มารวบรวม แจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2.2 ข้อมูลตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ นำข้อมูลที่ได้มารวบรวมแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2.3 ข้อมูลตอนที่ 3 เกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ นำข้อมูลที่ได้มารวบรวมแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

3. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารหรือผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ

3.1 ข้อมูลตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ นำข้อมูลที่ได้มารวบรวม แจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

3.2 ข้อมูลตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ นำข้อมูลที่ได้มารวบรวมแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

4. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน

4.1 ข้อมูลตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ นำข้อมูลที่ได้มารวบรวม แยกแยะความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4.2 ข้อมูลตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพความต้องการในการจัดการเรียนการสอน วิชาอาชีพ นำข้อมูลที่ได้มารวบรวมแยกแยะความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สูตรคำนวณหาค่าร้อยละ (ประคอง กรรณสูต, 2529)

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบ}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย